Raadsvoorstel

Onderwerp **Zaakid**	Programmabegroting 2027-2030 2026-124210
Auteur	Esther Heeres +31793469168 E.M.Heeres@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris a.i.	Meijer, A.S.
Afdelingshoofd	Schippers H.M. (Marcel)
Portefeuillehouder	Wethouder Boerboom
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	Begrotingsdebat 5 november 2026
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	De Programmabegroting 2027 - 2030 is inclusief de uitkomsten van het perspectiefdebat, de meicirculaire, raadsbesluiten tot en met juli 2026, de meerjarige gevolgen van het Tweede Tussenbericht 2026 en het Coalitieakkoord. Het college presenteert een structureel sluitende begroting. Dit is een belangrijke mijlpaal, omdat het de gemeente in staat stelt om onder repressief toezicht van de provincie te blijven opereren. Tegelijkertijd is het financiële perspectief voor de jaren na 2027 zorgelijk. Vanaf 2028 lopen de tekorten structureel op. De programmabegroting is via een digitaal portaal beschikbaar. Het adres voor de website/digitaal portaal is: https://zoetermeer.begrotingsapp.nl/
Bijlagen	1. Programmabegroting 2027-2030 2. Bijlage college: producten, kosten en prestaties (ter kennisname)

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Programmabegroting 2027-2030
2026-124210

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 september 2026

besluit

1. De volgende meerjarige afwijkingen voortkomend uit het Tweede Tussenbericht 2026 vast te stellen en in de Programmabegroting 2027-2030 te verwerken:
   a. Voor reclame-inkomsten (programma 1): lagere lasten in 2027 € 40.000 en lagere baten in 2027 € 194.000;
   b. Hogere lasten voor re-integratiedienstverlening gericht op jongeren (programma 1): in 2027 € 146.000, in 2028 € 213.000, in 2029 € 281.000 en vanaf 2030 € 374.000 ten laste van OAD;
   c. Hogere lasten voor alleenverdienersproblematiek (programma 1): in 2027 € 75.000 ten laste van OAD;
   d. Hogere lasten voor Automatiseringskosten Sociaal Domein (programma 1): vanaf 2027 € 100.000 ten laste van OAD;
   e. Voor voortijdig schoolverlaten (programma 1): hogere lasten in 2027 € 111.000 met dekking door hogere rijksbijdrage (budgettair neutraal);
   f. Hogere lasten voor kinderopvang voor pleegouders (programma 2): in 2027 € 85.000 ten laste van OAD;
   g. Hogere lasten voor continuïteit jeugdbescherming en jeugdreclassering (programma 2): in 2027 € 102.000 en pm voor 2028 en 2029;
   h. Hogere lasten prijscompensatie specialistische jeugdhulp (programma 2): in 2027 € 1,161 mln., in 2028 € 1,05 mln. en vanaf 2029 € 1,009 mln. ten laste van OAD;
   i. Hogere lasten voor de samenlevingsstrategie (programma 2): in 2027 € 96.000;
   j. Hogere baten voor beschermd wonen (programma 2): in 2027 en 2028 € 67.000;
   k. Hogere lasten voor Wmo huishoudelijke ondersteuning (programma 2): vanaf 2027 € 237.000 ten laste van OAD;
   l. Hogere lasten voor uitvoering lokale aanpak huiselijk geweld (programma 2): in 2027 € 221.000 te dekken via de bijdrage van Veilig Thuis Haaglanden (budgettair neutraal);
   m. Hogere lasten voor versterking lokale aanpak discriminatie (programma 2): in 2027 € 18.000 ten laste van OAD;
   n. Hogere lasten voor Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) (programma 2): in 2027 € 1,5 mln., in 2028 € 1,8 mln. en in 2029 € 2,1 mln. te dekken met de specifieke uitkering AZWA (budgettair neutraal);
   o. Hogere lasten voor Regionale middelen Haaglanden (programma 2): in 2027 € 9,2 mln., in 2028 € 11,2 mln. en in 2029 € 8 mln. te dekken met de specifieke uitkering AZWA (budgettair neutraal);
   p. Hogere lasten voor de uitvoeringskosten afvalbeleidsplan (programma 3): in 2027 € 385.000 te dekken met de afvalstoffenheffing (budgettair neutraal);
   q. Hogere baten afvalstoffenheffing (programma 3): vanaf 2027 € 172.000;
   r. Hogere lasten herstraten parkeerterrein Van Tuyllpark (programma 3): in 2027 € 174.000;
   s. Hogere lasten aanpak zwerfvuil (programma 3): in 2027 € 324.000 te dekken met de Single Use Plastic (SUP) vergoeding (budgettair neutraal);
   t. Hogere lasten uitbreiding projectbegeleiding en ondersteuning (programma 3): vanaf 2027 € 100.000;

u. Doorrekening Nota Openbare Ruimte 2027-2030 (programma 3):
   - Hogere lasten in 2027 € 2,083 mln., in 2028 € 1,534 mln., in 2029 € 1,590 mln. en vanaf 2030 € 2,035 mln.;
   - Ontrekking aan de reserve van 2027 € 862.000, in 2028 € 317.000 in 2029 € 40.000 en in 2030 € 258.000;
   - dekking vanuit de reservering voor de veroudering van de stad op OAD in 2027 € 1,221 mln., in 2028 € 1,217 mln. in 2029 € 1,55 mln. en in 2030 € 1,777 mln.;

v. Hogere lasten groot onderhoud asfalt programma en kunstwerken (programma 3): in 2027 € 1,965 mln. en in 2028 € 296.000, te dekken via de egalisatiereserve groot onderhoud (budgettair neutraal);

w. Hogere lasten voor kunstopdrachten in openbare ruimte (programma 4): in 2027 € 114.000 te dekken via de reserve beeldende kunst in de openbare ruimte (budgettair neutraal);

x. Hogere lasten voor valbeveiliging panden (programma 4): vanaf 2027 € 15.000;

y. Hogere lasten voor aanpak jaarwisseling (programma 5): vanaf 2027 € 152.000;

z. Hogere lasten voor cameratoezicht (programma 5): in 2027 € 160.000, in 2028 € 237.000, in 2029 € 314.000 en vanaf 2030 € 420.000;

aa. Hogere lasten voor bijdrage aan de ODH (programma 5): vanaf 2027 € 112.000;

bb. Hogere lasten voor versterking Omgevingsveiligheid (programma 5): in 2027 € 18.000 en in 2028 € 14.000 en te dekken via OAD;

cc. Hogere lasten voor de bijdrage aan de VRH (programma 5): vanaf 2027 € 246.000;

dd. Lagere lasten voor vervanging software (programma 5): vanaf 2027 € 30.000;

ee. Hogere lasten voor inhuur veiligheid (programma 5): in 2027 € 365.000;

ff. Baten voor leges inkomsten burgerzaken (programma 6): hogere baten in 2027 € 60.000, in 2028 € 125.000 en lagere baten vanaf 2029 € 220.000;

gg. Hogere lasten voor de transitie Omgevingsplan (programma 6): in 2027 € 150.000;

hh. Lagere lasten voor reconstructie Bleiswijkseweg Oost (kapitaallasten) (programma 7): in 2027 en 2028 € 39.000;

ii. Voor het faciliterend project Eleanor Rooseveltlaan (programma 7):
   - hogere lasten in 2027 € 29.000 en in 2028 € 766.000;
   - lagere baten in 2027 € 42.000 en hogere baten in 2028 € 766.000;
   - verrekening met de reserve in 2027 € 71.000;

jj. Hogere baten voor compensatie water en groen faciliterende projecten (programma 7): in 2027 € 17.000 en in 2028 € 28.000, deze toe te voegen aan de brede bestemmingsreserve (budgettair neutraal);

kk. Voor onderhoud gemeentelijke panden (programma 7): hogere lasten in 2027 € 584.000, in 2028 € 105.000, in 2029 € 106.000 en vanaf 2030 € 102.000 en hogere baten vanaf 2027 € 24.000;

ll. Hogere lasten voor faciliterend project Oostergo (programma 7): in 2027 € 17.000 en in 2028 € 41.000 te dekken met subsidies (budgettair neutraal);

mm. Hogere lasten voor faciliterend project Eerste Stationsstraat 185 (programma 7): in 2027 tot en met 2029 € 40.000 hier tegenover staan hogere baten (budgettair neutraal);

nn. Lagere lasten mobiliteitsprogramma (programma 7): in 2027 € 27.000;

oo. Lagere lasten personeelsvergoedingen (overhead): vanaf 2027 € 180.000;

pp. Hogere lasten voor bestuursadvies en strategie (overhead): vanaf 2027 € 169.000 te dekken uit de reservering groei van de stad op OAD;

qq. Hogere baten voor Bijdrage New-Town (overhead): vanaf 2027 € 90.000;

rr. Hogere lasten voor WA-verzekering (overhead): vanaf 2027 € 30.000;

ss. Hogere lasten voor rechtmatigheid en risicobeheersing (overhead): in 2027 € 155.000;

tt. Hogere baten Meicirculaire (OAD): in 2027 € 5,570 mln., in 2028 € 7,820 mln., in 2029 € 6,980 mln. en in 2030 € 7,400 mln.;

uu. Vrijval reservering taakmutaties (OAD): in 2027 € 1,25 mln., in 2028 € 1,1 mln., in 2029 € 0,6 mln.;

vv. Treasury rentresultaat (OAD): hogere baten in 2027 € 0,8 mln., in 2028 € 1,2 mln., in 2029 € 1,1 mln. en vanaf 2030 € 0,8 mln.;
ww. Reserve arbeidsmarktregio (OAD): verhoging van de toevoeging in 2027 € 561.000 en in 2028 € 413.000, verlaging van de toevoeging in 2029 € 877.000 en 2030 € 706.000.

2. De investeringsbudgetten voor investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte (programma 3) te verlagen in 2027 met € 528.000 en te verhogen in 2028 met € 2,799 mln., in 2029 met € 3,109 mln. en in 2030 met € 912.000, als gevolg van de actualisatie van de vervangingsinvesteringen op basis van actuele beheergegevens en prijsontwikkelingen.

3. Aanvullend investeringsbudget beschikbaar te stellen voor woonwagens Gooimeer (programma 7) in 2027 € 65.000.

4. Investeringsbudget voor vervanging automatisering (overhead) beschikbaar te stellen in 2027 € 980.000, in 2028 € 80.000 en in 2030 € 1.900.000.

5. De streefwaarde van de effectindicator Aantal kilogram restafval per inwoner (doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling) te wijzigen van 185 kg in 2027 en 179 kg in 2028 en 2029 naar 195 kg in 2027 aflopend naar 188 kg in 2030.

6. De Nota Riolering 2023 t/m 2026 (2022-086423) met 1 jaar te verlengen tot en met 2027.

7. De Programmabegroting 2027 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2028-2030 met daarin verwerkt:
   a. de uitgangspunten en beleidswijzigingen zoals opgenomen in de Perspectiefnota 2027;
   b. de beleidsvoorstellen uit het coalitieakkoord ‘Thuiskomen in Zoetermeer. Merkbaar beter’, en het dekkingsplan:
      - toevoeging aan de reserve beleidsimpuls (OAD): in 2027 € 5 mln.;
      - onttrekking aan de reserve beleidsimpuls (OAD): in 2027 tot en met 2030 € 2,5 mln.;
      - onttrekking aan de vrij inzetbare reserve (surplus) (OAD): in 2027 € 10 mln.;
   c. de bij het Perspectiefdebat 2026 aangenomen moties;
   d. de onder besluiten 1 tot en met 6 genoemde aanpassingen na het uitbrengen van de Perspectiefnota 2027.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken omdat het de vaststelling van de Programmabegroting 2027-2030 betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 5 november 2026

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

De tabel toont in 2027 een negatief begrotingssaldo van € 1,875 mln. (zie regel Begrotingssaldo 2027-2030). Dankzij de inzet van € 10 mln. uit de vrij inzetbare reserve (surplus) is het structurele saldo voor 2027 € 4,453 mln. positief. Hiermee kunnen we een structureel sluitende begroting presenteren. Dit is een belangrijke mijlpaal, omdat het de gemeente in staat stelt om onder repressief toezicht van de provincie te blijven opereren.

In de begroting zijn de moties die door de raad bij het Perspectiefdebat zijn aangenomen verwerkt. De beleidsvoorstellen en het dekkingsplan uit het coalitieakkoord ‘Thuiskomen in Zoetermeer. Merkbaar beter’ zijn ook verwerkt in deze begroting. Waarbij de onttrekking uit de vrij inzetbare reserve (surplus) van € 15 mln. is verlaagd naar € 10 mln.
Tenslotte zijn ook de meerjarige financiële consequenties van het Tweede Tussenbericht verwerkt.

Tegelijkertijd is het financiële perspectief voor de jaren na 2027 zorgelijk. Vanaf 2028 lopen de tekorten structureel op, met een verwacht negatief begrotingssaldo van ruim € 16 mln. in 2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel perspectief op hoofdlijn					
Omschrijving	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Programmabegroting 2026-2029	420	-6.667	-19.107	-22.535	-22.769
Raadsbesluiten tot en met april 2026	-643	-346	-588	-641	-119
Mutaties Eerste Tussenbericht	7.840	1.172	-593	-437	647
Aangeleverde begrotingswijziging nog niet vastgesteld	-1.353	-4.105	758	2.304	2.309
Perspectiefnota 2027-2030	6.265	-9.946	-19.529	-21.308	-19.932
Aanpassingen meicirculaire	1.629	5.550	7.850	7.050	7.350
Aanvullende raadsbesluiten mei tot en met juli 2026	0	-61	-90	-90	-90
Coalitieakkoord	-5.000	-6.461	-6.538	-6.553	-6.753
Coalitieakkoord, dekking Fonds Zoetermeer 2040		1.378	1.430	757	632
Coalitieakkoord, dekking via meicirculaire geraamd		pm	pm	pm	pm
Coalitieakkoord, intensivering beleid	-5.000	-2.500	2.500	2.500	2.500
Coalitieakkoord, dekking uit surplus		10.000			
Mutaties TB2 (met doorwerking)	-2.435	165	2.001	831	-288
Begrotingssaldo 2027-2030	**-4.541**	**-1.875**	**-12.376**	**-16.813**	**-16.581**
waarvan incidenteel		-6.328	-3.908	-1.260	-2.716
waarvan structureel		4.453	-8.468	-15.553	-13.865